

Vragen en antwoorden bij faillissementen

Als uw onderneming in zwaar weer verkeert, of dreigt te verkeren, is ons advies om in een vroeg stadium een advocaat faillissementsrecht erbij te betrekken. Zodoende kan de schade beperkt worden, wordt u tijdig van advies en ondersteuning voorzien en kan wellicht een faillissement worden voorkomen.

Oprecht Advocaten heeft de belangrijkste vragen en antwoorden op het gebied van faillissementsrecht voor u op een rijtje gezet.

Bestuurders.....	3
Crediteuren.....	7
Debiteuren.....	9
Werknemers.....	10

Vraag: mijn onderneming zit in financieel “zwaar weer”. Zijn er mogelijkheden om een faillissement te voorkomen?

Antwoord: ook in een ogenschijnlijk uitzichtloze situatie zijn er vaak nog mogelijkheden om de onderneming, al dan niet in afgeslankte vorm, voort te zetten. Denk hierbij aan een reorganisatie of herstructurering. Daarnaast behoort saneren tevens tot de mogelijkheden. Bij een sanering dringt u de kosten zoveel mogelijk terug en probeert u de schulden te verminderen. Hiervoor zult u de mogelijkheden van een buitengerechtelijk crediteurenakkoord moeten onderzoeken. Om zo'n akkoord te kunnen sluiten zult u moeten onderhandelen met uw schuldeisers, financiële instellingen en de Belastingdienst. Een surseance van betaling is eveneens een mogelijkheid.

Als uw onderneming er financieel slecht voor staat is het belangrijk om u tijdig goed te laten adviseren over deze mogelijkheden. Hoe eerder u een advocaat insolventierecht bij uw situatie betreft, hoe groter de kans dat u de juiste keuze maakt waardoor de kans op schade afneemt.

Vraag: wat is een surseance van betaling?

Antwoord: Soms kan een faillissement worden voorkomen door een surseance van betaling aan te vragen. De onderneming kan tijdens een surseance van betaling niet worden gedwongen om bepaalde vorderingen te voldoen, om zo even op adem te komen.

Een surseance kan – anders dan een eigen aangifte faillissement – veelal zonder medewerking van de aandeelhouders worden aangevraagd.

Een surseance moet worden aangevraagd door een advocaat. Als de rechter dit verzoek toewijst stelt de rechter een bewindvoerder aan. De bewindvoerder zal de levensvatbaarheid van de onderneming onderzoeken. Vaak leidt een surseance van betaling uiteindelijk toch tot een faillissement.

Vraag: kan ik zelf het faillissement van mijn onderneming aanvragen?

Antwoord: Ja dat kan. Als uw onderneming twee of meer schulden bij twee of meer schuldeisers heeft én u de openstaande facturen niet meer betaalt, kunt u als bestuurder zelf het faillissement van uw onderneming aanvragen. Hiervoor kunt u het formulier 'Eigen aangifte faillietverklaring' downloaden via www.rechtspraak.nl. In het formulier staat welke stukken u moet bijvoegen. U mag de stukken afgeven bij de centrale informatiebalie van de rechtbank, maar u kunt ook een advocaat inschakelen om de eigen aangifte namens u in te dienen.

Binnen enkele dagen krijgt u van de rechtbank een oproep voor de zitting, met daarop informatie over waar en wanneer de zitting plaatsvindt. Faillissementszittingen vinden meestal plaats op een vaste dag in de week.

Vraag: én van mijn schuldeisers heeft het faillissement van mijn onderneming aangevraagd. Wat nu?

Antwoord: als u openstaande facturen van een schuldeiser niet betaalt, kan deze ervoor kiezen het faillissement van uw onderneming aan te vragen. Het faillissement kan alleen worden uitgesproken als uw onderneming nog een schuld heeft bij een andere schuldeiser.

Als u het niet eens bent met de faillissementsaanvraag kunt u verweer voeren. U kunt dit schriftelijk doen, met een verweerschrift. Een verweerschrift is niet verplicht. U kunt uw reactie ook mondeling geven, tijdens de zitting.

Hoewel u bij het voeren van verweer niet verplicht bent om een advocaat in te schakelen, is dit wel verstandig. Bij een faillissementsaanvraag zijn de belangen vaak groot en is de materie ingewikkeld. Een advocaat die gespecialiseerd is in het faillissementsrecht weet het beste welke argumenten er moeten worden aangedragen om de rechter zover te krijgen het faillissement niet uit te spreken.

Vraag: mijn onderneming is failliet verklaard. Wat betekent dit?

Antwoord: als de rechter het faillissementsverzoek toewijst:

- ✓ is uw onderneming direct failliet, zelfs met terugwerkende kracht tot 0.00 uur van de dag van de uitspraak;
- ✓ benoemt de rechter een curator. Dit is veelal een advocaat die het faillissement gaat afwickelen;
- ✓ benoemt de rechter een rechter-commissaris, die toezicht houdt op de curator.
- ✓ wordt het faillissement gepubliceerd in het centraal insolventieregister op www.rechtspraak.nl;

Voor uw onderneming heeft de uitspraak onder meer de volgende gevolgen:

- ✓ Er ligt beslag op alle huidige en toekomstige bezittingen van de onderneming.
- ✓ Het beheer en de beschikking over het vermogen zijn van u als bestuurder overgegaan op de curator. U mag dus zelf geen handelingen meer verrichten die het vermogen van de onderneming raken. Dit betekent onder meer dat u geen overeenkomsten meer aan mag gaan, geen openstaande schulden meer mag betalen en geen goederen meer mag verkopen of weggeven.
- ✓ De post voor uw onderneming gaat rechtstreeks naar de curator.

Vraag: wat doet een curator?

Antwoord: de belangrijkste taak van de curator is het beheer en de vereffening van de failliete boedel voor de gezamenlijke schuldeisers. De curator verdeelt de opbrengst met inachtneming van de rechten van de verschillende schuldeisers. Om deze taken goed uit te kunnen voeren, zal een curator grofweg het volgende kunnen doen:

- ✓ De boedel (alle bezittingen) veilig stellen.
- ✓ Zo veel mogelijk van de boedel te gelde maken, om zoveel mogelijk schuldeisers te kunnen betalen. Dit betekent dat de curator de inventaris en voorraden van de onderneming zal verkopen. Ook zal hij een doorstart onderzoeken.
- ✓ De openstaande debiteuren innen en eventuele huurovereenkomsten opzeggen.
- ✓ Een besluit nemen over het personeel van de onderneming.
- ✓ Een overzicht maken van het vermogen en de schulden van de onderneming.
- ✓ Fraude of wanbeleid door de bestuurders van de onderneming voorafgaand aan het faillissement onderzoeken. Als er sprake is geweest van wanbeleid, kan een curator de bestuurder(s) vragen om (een deel van) het tekort in het faillissement te vergoeden.
- ✓ De schuldeisers een zo groot mogelijk deel van hun vorderingen uitkeren, in een wettelijk bepaalde volgorde.

Vraag: wat doet een rechter-commissaris?

Antwoord: de rechter-commissaris houdt toezicht op de werkzaamheden van de curator. Voor sommige beslissingen heeft de curator toestemming nodig van de rechter-commissaris, zoals voor het ontslaan van het personeel, het opzeggen van een huurovereenkomst of voor het aansprakelijk stellen van een bestuurder.

Vraag: mijn onderneming is failliet verklaard. Is er hoger beroep mogelijk?

Antwoord: ja, dat is mogelijk. U kunt binnen acht dagen na de uitspraak in hoger beroep gaan. U legt uw zaak dan voor een nieuwe behandeling voor aan het gerechtshof. U heeft hiervoor een advocaat nodig.

Heeft de rechter uw onderneming failliet verklaard in een verstekvonnis, omdat u als verweerder niet aanwezig was tijdens de zitting? Dan kunt u tegen dit vonnis, bij dezelfde rechter, in verzet komen. Dit moet u binnen 14 dagen na de uitspraak doen en u heeft hiervoor een advocaat nodig.

Vraag: wat is bestuurdersaansprakelijkheid en wat zijn de risico's?

Antwoord: bij een faillissement kan een bestuurder met bestuurdersaansprakelijkheid te maken krijgen. De belangrijkste reden daarvoor is 'kennelijk onbehoorlijk bestuur', ofwel wanbeleid. De curator doet in een faillissement altijd onderzoek naar fraude of wanbeleid voorafgaand aan het faillissement. Van wanbeleid kan sprake zijn als de handelwijze van de bestuurder rechtstreeks tot het faillissement heeft geleid, of als er bijvoorbeeld niet is voldaan aan wettelijke bepalingen, zoals het tijdig publiceren van de jaarrekening. Als de bestuurder een rommeltje heeft gemaakt van de administratie, of de jaarstukken niet op tijd heeft gedeponereerd, staat automatisch vast dat er sprake is van wanbeleid. De bestuurder moet dan aantonen dat dit niet de oorzaak was van het faillissement.

Als de curator vindt dat er sprake was van wanbeleid, kan hij de bestuurder aansprakelijk stellen voor een concreet door het wanbeleid veroorzaakt bedrag, of zelfs voor het gehele tekort van de boedel in het faillissement.

Als uw onderneming er financieel slecht voor staat is het dus belangrijk om u tijdig goed te laten adviseren. Een advocaat insolventierecht kan goed beoordelen of u in het onverhoopte geval van een faillissement risico loopt om als bestuurder aansprakelijk te worden gesteld.

Vraag: ik heb een vordering die niet wordt betaald. Kan ik het faillissement aanvragen?

Antwoord: ja. Een faillissementsaanvraag blijkt in de praktijk overigens vaak een effectief incassomiddel. U heeft hiervoor een advocaat nodig.

Vraag: één van mijn debiteuren is failliet verklaard. Wat moet ik doen?

Antwoord: als het goed is ontvangt u binnenkort een brief van de curator, met daarin een uitnodiging om uw vordering bij de curator in te dienen. U moet uw vordering zo gespecificeerd mogelijk indienen. Als u aanspraak kunt maken op voorrang op grond van pand, hypotheek, (wettelijke) voorrechten of een eigendomsvoorbehoud moet u dit zo spoedig mogelijk aan de curator meedelen.

U moet uw vordering voorzien van alle onderliggende stukken waaruit uw aanspraken blijken.

Vraag: ik heb goederen geleverd aan een onderneming die daarna failliet is verklaard. Kan ik deze goederen nog terughalen?

Antwoord: u heeft in dit geval twee mogelijkheden. Als u de goederen heeft geleverd onder eigendomsvoorbehoud en uw rekening is niet (volledig) voldaan, dan kunt u aanspraak maken op teruggave van de geleverde goederen. U moet het eigendomsvoorbehoud dan wel op de juiste wijze hebben afgesproken en uw goederen moeten identificeerbaar zijn.

Als u geen eigendomsvoorbehoud hebt afgesproken is er toch nog een mogelijkheid om de door u geleverde goederen terug te krijgen. Als uw rekening niet is voldaan kunt u de geleverde goederen terugvorderen door het recht van reclame in te roepen. U moet dit schriftelijk doen en er zijn strikte termijnen van toepassing. Laat u hierin dus zo snel mogelijk adviseren door een advocaat die gespecialiseerd is in faillissementsrecht.

Vraag: mijn vordering wordt niet uitgekeerd. Kan ik de bestuurder van de onderneming aansprakelijk stellen?

Antwoord: ja, dat kan. De curator zal altijd een rechtmatigheidsonderzoek uitvoeren, waarbij hij fraude of wanbeleid door bestuurders voorafgaand aan het faillissement onderzoekt. Ontdekt hij zaken die niet door de beugel kunnen, dan kan hij er voor kiezen de bestuurder(s) aansprakelijk te stellen. Crediteuren kunnen echter ook zelfstandig de bestuurder(s) aansprakelijk stellen. Laat u over deze mogelijkheden adviseren door een advocaat die gespecialiseerd is in faillissementsrecht. De curator zal u hierover doorgaans niet adviseren.

Vraag: kan ik BTW terugvragen bij de Belastingdienst?

Antwoord: ja dat kan. U kunt de reeds betaalde btw terugvragen zodra de curator u heeft laten weten dat uw vordering (gedeeltelijk) niet wordt uitgekeerd.

Sleept het faillissement lang? Sinds 1 januari 2017 wordt de vordering in ieder geval 1 jaar ná de uiterste betaaldatum van de factuur als oninbaar aangemerkt. U hoeft dan dus niet op het besluit van de curator te wachten. U kunt de teruggaaf verwerken in uw nieuwe btw-aangifte.

Vraag: De onderneming waar ik nog een factuur aan moet betalen is failliet verklaard. Moet ik nog steeds betalen?

Antwoord: Ja, door een faillissement vervalt uw betalingsverplichting niet. U ontvangt binnenkort een brief van de curator, waar in staat naar welk rekeningnummer u het nog openstaande bedrag moet overmaken.

Vraag: ik heb een aanbetaling gedaan aan een onderneming die failliet is verklaard. Wat nu?

Antwoord: u kunt het beste contact opnemen met de curator en zich aanmelden als schuldeiser. De curator kan u vertellen of de bestelling nog geleverd wordt. Is dit niet het geval? Dan staat het u vrij om de overeenkomst te ontbinden. In principe heeft u er recht op uw geld terug te krijgen, maar u komt achter in de rij van schuldeisers. De kans is daarom groot dat u uw aanbetaling kwijt bent.

Als de curator de bestelling nog wel wil en kan leveren dan bent u verplicht het bestelde product alsnog af te nemen en te betalen.

Vraag: ik heb een product besteld bij een onderneming die failliet is verklaard. Ik heb nog niet aanbetaald. Wat moet ik doen?

Antwoord: u kunt uw betaling het beste uitstellen tot u met de curator hebt afgesproken dat het product ook echt geleverd wordt.

Vraag: ik heb een brief ontvangen van de curator dat ik een openstaande factuur moet betalen. Ik heb die betaling echter al voor de faillissementsdatum gedaan. Wat moet ik doen?

Antwoord: u moet met een betalingsbewijs aan de curator laten zien dat u de vordering al hebt voldaan.

Vraag: ik heb een brief ontvangen van de curator dat ik een openstaande factuur moet betalen. Ik heb nog een tegenvordering, mag ik deze verrekenen?

Antwoord: ja, dat mag. Belangrijk vereiste hierbij is dat zowel de schuld als de vordering vóór de faillietverklaring moet zijn ontstaan.

Vraag: kan ik zelf het faillissement van mijn werkgever aanvragen?

Antwoord: dat kan, bijvoorbeeld in de situatie dat u geen loon meer ontvangt en uw werkgever dit loon ook niet meer kan betalen. Er moet dan nog wel een andere schuldeiser zijn, bijvoorbeeld een van uw collega's.

Vraag: het bedrijf waar ik werk is failliet verklaard. Word ik nu ontslagen?

Antwoord: niet automatisch. Arbeidsovereenkomsten blijven na het faillissement van de werkgever van kracht, maareen faillissement van een onderneming betekent wel heel vaak ontslag voor de werknemers. De curator is degene die de werknemers mag ontslaan. Hij heeft daarvoor machtiging nodig van de rechter-commissaris.

De curator moet maximaal zes weken opzegtermijn in acht nemen.

Vraag: de curator heeft mijn arbeidsovereenkomst opgezegd. Moet ik gedurende de opzegtermijn blijven werken?

Antwoord: zolang de opzegtermijn loopt bent u als werknemer in dienst van de boedel. Als de curator dat van u vraagt bent u verplicht werkzaamheden te blijven verrichten.

Vraag: de curator heeft mijn arbeidsovereenkomst opgezegd. Waar heb ik nog recht op?

Antwoord: u heeft recht op:

- ✓ Achterstallig loon, tot maximaal 13 weken voorafgaand aan het ontslag;
- ✓ Loon over de opzegtermijn;
- ✓ Eemolumenten;
- ✓ Onkostenvergoedingen;
- ✓ Vergoeding voor overwerk;
- ✓ Uitbetaling van nog openstaande vakantiedagen tot 12 maanden voorafgaand aan het
- ✓ Vakantietoeslag;
- ✓ Pensioenpremie.

Het UWV stelt vast over welke periode zij de betalingsachterstand overneemt. Deze periode is niet voor alle genoemde onderdelen hetzelfde. Aanspraken op vergoedingen moet u kunnen onderbouwen met documenten.

Vraag: mag ik tijdens de opzegtermijn solliciteren?

Antwoord: ja, dat mag.

Heeft u een concurrentiebeding? Dan is dit ook in het geval van faillissement van kracht. Als u bij een concurrent wilt gaan werken moet u dit afstemmen met de curator.

Vraag: ik heb een nieuwe baan. Mag ik tijdens de opzegtermijn al beginnen?

Antwoord: neemt u hierover contact op met de curator. De curator beoordeelt of hij met u een kortere opzegtermijn kan afspreken.

Vraag: ontvang ik nog een jaaropgave?

Antwoord: meestal niet. U kunt bij het invullen van uw belastingaangifte uitgaan van de cumulatieve bedragen op uw laatste loonstrook.

Steven Lasonder

Compagnon

☎ +31 6 4382 8471

✉ s.lasonder@oprecht.nl

Steven Lasonder studeerde Nederlands Recht aan de Universiteit van Amsterdam. Tijdens zijn studie was hij tevens werkzaam bij een gerenommeerd gerechtsdeurwaarderkantoor te Hoorn. Steven heeft zich daardoor kunnen ontwikkelen als een topspecialist op het gebied van beslag en executie. Hij is in 2000 afgestudeerd met insolventierecht als afstudeerrichting. Sindsdien is hij werkzaam als advocaat. Steven heeft de Grotius opleiding Insolventierecht gevolgd en in 2008 succesvol afgerond. Steven is lid van de Vereniging van Incasso- en Procesadvocaten (VIA) en lid van de Vereniging Insolventieadvocaten (INSOLAD). Hij richt zich onder andere op insolventierecht, verbintenissenrecht en vermogensrecht. Bovendien wordt Steven regelmatig door de rechtbank benoemd tot curator in faillissementen.

Martijn Helmstrijd

Compagnon

☎ +31 6 4382 8473

✉ m.helmstrijd@oprecht.nl

Martijn Helmstrijd studeerde Nederlands Recht aan de Universiteit van Amsterdam. Martijn is in 2000 afgestudeerd en is sinds 2001 werkzaam als advocaat. Hij werkt vooral op het terrein van ondernemingsrecht, insolventierecht en de zakelijke dienstverlening. Martijn heeft de Grotius opleiding Insolventierecht gevolgd en in 2008 succesvol afgerond. Daarnaast wordt hij regelmatig door de rechtbank benoemd tot curator in faillissementen. Sinds 2007 is Martijn lid van de Vereniging van Insolventieadvocaten (INSOLAD).

Advies of ondersteuning nodig?

☎ +31 229 28 50 70

✉ info@oprecht.nl

🖱 www.oprechtadvocaten.nl

🏠 Nieuwe Steen 40
1625 HV Hoorn